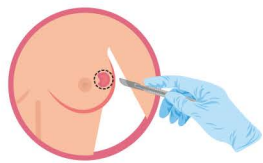
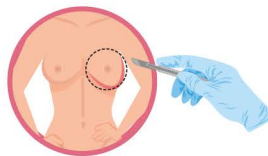

ทางเลือกของการผ่าตัดรักษามะเร็งเต้านม

"เก็บเต้านมหรือเอาออก"

vs

ผู้ป่วยมะเร็งเต้านมบางคนสามารถเลือกได้ว่าจะตัดเต้านมออกหมด (mastectomy) หรือเลือกผ่าตัดเฉพาะก้อนมะเร็งและเนื้องอกรอบ ๆ (lumpectomy) แล้วตามด้วยการฉายรังสี ซึ่งสองวิธีนี้ให้ผลการรักษาที่เท่ากัน มีข้อแม้นิดหนึ่งว่าในวิธีการผ่าตัดเฉพาะก้อนมะเร็งและเนื้องอกรอบ ๆ นั้น ต้องไม่พบว่ามีเซลล์มะเร็งที่ขอบของชิ้นเนื้อที่ผ่าตัดออกมา

จะเลือกวิธีไหน ก็ต้องขึ้นกับความรู้สึกในเรื่องต่อไปนี้

ยังอยากเก็บเต้านมเอาไว้ไหม ?

- ถ้ายังรู้สึกว่าจะชีวิตนี้ต้องมีเต้านม เต้านมยังสำคัญอยู่ ก็คงต้องเลือกผ่าตัดเฉพาะก้อนมะเร็งและเนื้องอกรอบ ๆ แล้วตามด้วยการฉายรังสี แทนที่จะตัดเต้านมออกทั้งหมด

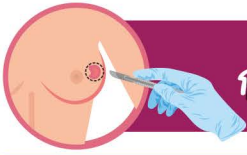
กังวลกับขนาดของเต้านมสองข้างหลังผ่าตัดว่าจะไม่เท่ากัน ?

- ผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่เลือกผ่าตัดเฉพาะก้อนมะเร็งและเนื้องอกรอบ ๆ แล้วตามด้วยการฉายรังสี ยังสามารถที่จะคงความสวยงามของเต้านม และขนาดของเต้านมไว้ได้ ขนาดอาจจะไม่เท่ากันปะะ ๆ แต่ก็ได้รู้สึกถึงความแตกต่างมากนัก แต่ในผู้ป่วยบางคนทีก้อนมะเร็งมีขนาดใหญ่และต้องมีการตัดเนื้องอกออกมาก ซึ่งอาจทำให้ขนาดเต้านมหลังผ่าตัดมีความแตกต่างกันมากหรือผิดรูป ก็มีเทคนิคการผ่าตัดเสริมสร้างเต้านม (breast reconstruction) มาแก้ไขตรงจุดนี้ โดยอาจเลือกผ่าตัดได้ทั้งตัดเต้านมออกหมด หรือเลือกผ่าตัดเฉพาะก้อนมะเร็งและเนื้องอกรอบ ๆ แล้วใช้เทคนิคการผ่าตัดเสริมสร้างเต้านมมาช่วยก็ได้

ความกังวลว่าตัวโรคละกลับมาไหม ?

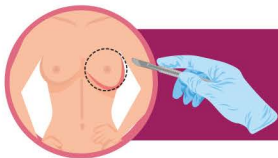
- การตัดเต้านมออกทั้งหมดอาจจะทำให้ผู้ป่วยสบายใจมากกว่า เพราะรู้สึกว่าได้เอาออกไปจากตัวหมดแล้ว (แม้ว่าความจริง โอกาสกลับเป็นซ้ำจะใกล้เคียงกัน)

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีกทีจะมีผลต่อวิธีการผ่าตัดของผู้ป่วยมะเร็งเต้านม เช่น โรงพยาบาลที่ทำการรักษา ส่วนใหญ่แล้วผู้ป่วยที่รักษาตามโรงพยาบาลใหญ่ หรือโรงพยาบาลขนาดใหญ่ มักได้รับข้อเสนอให้ผ่าตัดเฉพาะก้อนมะเร็งและเนื้องอกรอบ ๆ มากกว่าผู้ป่วยที่รักษาตามโรงพยาบาลขนาดเล็ก ส่วนหนึ่งอาจเพราะความขาดแคลนเครื่องฉายรังสี ซึ่งมีความจำเป็นหลังการผ่าตัด

การผ่าตัดออกเฉพาะก้อนมะเร็งและเนื้องอกรอบ ๆ

ข้อดี	ข้อเสีย
เป็นการผ่าตัดที่น้อยกว่าการผ่าตัดเต้านมออกหมด สามารถเก็บรูปทรงและความรู้สึกของเต้านมเดิมได้ดีกว่า	หลังผ่าตัดต้องมีการฉายแสงประมาณ 5-7 สัปดาห์ 5 วันต่อสัปดาห์
การฟื้นตัวจากการผ่าตัดและการนอนโรงพยาบาลน้อยกว่าการผ่าตัดเต้านมออกหมด	โอกาสการกลับเป็นซ้ำเฉพาะที่จะสูงกว่าการผ่าตัดเต้านมออกหมดเล็กน้อย แต่ไม่ต้องตกใจเพราะถ้ากลับเป็นซ้ำเฉพาะที่ก็สามารถรักษาได้ด้วยวิธีการผ่าตัดเต้านมออกในภายหลังได้
	มีโอกาที่จะผ่าตัดครั้งที่สองหลังผ่าตัดครั้งแรก เพราะโดยทั่วไปศัลยแพทย์จะผ่าตัดก้อนมะเร็งและเนื้องอกรอบ ๆ ออก โดยพยายามตัดให้กว้างเท่าที่มั่นใจว่าเอาออกได้หมดแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม ในบางครั้งเมื่อผลชิ้นเนื้อกลับมาในอีกหนึ่งสัปดาห์ให้หลัง แล้วพบว่ายังมีเซลล์มะเร็งที่ขอบของชิ้นเนื้อที่ตัดออกมา แบบนี้แสดงว่าอาจจะยังมีเซลล์มะเร็งหลงเหลืออยู่ในเต้านม ดังนั้นต้องทำการผ่าตัดใหม่อีกครั้งโดยตัดเนื้องอกรอบ ๆ ให้กว้างขึ้น หรืออาจพิจารณาตัดเต้านมออกเลย

การผ่าตัดเต้านมออกทั้งหมด

ข้อดี	ข้อเสีย
ทำให้ผู้ป่วยรู้สึกสบายใจและโล่งใจกว่าที่จะยังมีเต้านมอยู่ เพราะรู้สึกว่าได้เอาออกไปจากตัวหมดแล้ว	เป็นการผ่าตัดที่เยอะกว่าและใช้เวลามากกว่า ดังนั้นก็แลกมาด้วยผลแทรกซ้อนจากการผ่าตัดที่เยอะกว่า และใช้เวลาพักฟื้นนานกว่า
	ไม่มีนมเหลืออีกต่อไป นมที่ทำใหม่ยังงังก็ไม่เหมือนนมเดิม
	ถ้าภายหลังเปลี่ยนใจอยากมีนม ต้องมีการผ่าตัดเพิ่มอีกครั้งเพื่อเสริมสร้างเต้านมใหม่

สุดท้ายแล้ว ผู้ป่วยต้องตัดสินใจเองภายหลังจากได้ข้อมูลของการรักษาที่ครบถ้วน เพราะในบางคน เต้านมเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของอัตลักษณ์ เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้มั่นใจ ทำให้รู้สึกถึงความเป็นผู้หญิง ทุกคนสามารถเลือกวิธีการรักษาเองได้โดยไม่จำเป็นต้องจะอายุหรือรูปร่างเป็นอย่างไร ตราบใดที่วิธีการรักษานั้นปลอดภัยกับคนแต่ละคน

